

Opieka i edukacja terapeutyczna w ranach przewlekłych i przetokach

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2025/2026
Wydział	Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
Dyscyplina wiodąca	Nauki o Zdrowiu
Profil studiów	Praktyczny
Poziom kształcenia	II stopień
Forma studiów	Stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Zakład Pielęgniarstwa Chirurgicznego, Transplantacyjnego i Leczenia Pozaustrojowego Nowogrodzka 59, pawilon 11 D1 Tel. 22 5021920
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	p.o. dr n. o zdr. Marta Hreńczuk
Koordinator przedmiotu	<i>Dr n. o zdr. Marta Hreńczuk</i>
Osoba odpowiedzialna za sylabus)	Marta Hreńczuk marta.hrenczuk@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	Prof. dr hab. n. med. Roman Danielewicz Dr n. o zdr. Tomasz Piątek Dr n. o zdr. Marta Hreńczuk Mgr Natalia Maj-Łyczek Mgr Dominika Niewierowska

2. INFORMACJE PODSTAWOWE				
Rok i semestr studiów	II, semestr letni		Liczba punktów ECTS	3.00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS	
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim				
wykład (W)		10	0,5	
seminarium (S)		10	0,5	
ćwiczenia (C)				
e-learning (e-L)				
zajęcia praktyczne (ZP)		16 w tym 2 godziny symulacji	2	
praktyka zawodowa (PZ)				
Samodzielna praca studenta				
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		35		

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Poznanie zasad diagnostyki i leczenia ran przewlekłych i przetok wydalniczych na przewodzie pokarmowym i układzie moczowym.
C2	Poznanie zasad opieki nad pacjentem z raną przewlekłą, przetoką jelitową i moczową.
C3	Przygotowanie do podejmowania działań edukacyjnych, profilaktycznych, opiekuńczych, diagnostyczno - leczniczych oraz rehabilitacyjnych wobec pacjentów dotkniętych ranami przewlekłymi i przetokami oraz ich rodzin/opiekunów.

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
B.W38	metody oceny ran przewlekłych i ich klasyfikację;

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

B.W39	nowoczesne metody terapii i rolę hiperbarii tlenowej oraz terapii podciśnieniowej w procesie leczenia najczęściej występujących ran przewlekłych, w szczególności owrzodzeń żylnych, owrzodzeń niedokrwiennych, odleżyn, odmrożeń, zespołu stopy cukrzycowej;
B.W40	zasady doboru opatrunków w leczeniu ran przewlekłych;
B.W41	zasady przygotowania pacjenta i jego rodziny w zakresie profilaktyki występowania ran oraz ich powikłań;
B.W42	zasady oceny funkcjonowania przetoki jelitowej i moczowej oraz ich powikłań;
B.W43	zasady przygotowania pacjenta z przetoką jelitową i moczową oraz jego rodziny do samoobserwacji i samoopieki oraz zasady doboru sprzętu stomijnego i jego refundacji;

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

B.U40	oceniać i klasyfikować rany przewlekłe;
B.U41	dobierać opatrunki z uwzględnieniem rodzaju i stanu rany;
B.U42	przygotowywać pacjenta i jego rodzinę do profilaktyki, samokontroli i pielęgnacji rany;
B.U43	stosować nowoczesne techniki pielęgnacji przetok jelitowych i moczowych;
B.U44	przygotowywać pacjenta ze stomią do samoopieki i zapewniać doradztwo w doborze sprzętu stomijnego;

**W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie*

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	(pole nieobowiązkowe) Efekty w zakresie
--------------------------	--

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

W1	
W2	

Umiejętności – Absolwent potrafi:

U1	
U2	

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

K1	ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne
K2	rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Wykłady	T1 - Patofizjologia ran przewlekłych/trudnogojących się: owrzodzenia żylnego, owrzodzenia niedokrwienne, mieszanego, zespołu stopy cukrzycowej, powikłanej rany urazowej, owrzodzenia nowotworowego. T2 - Różnicowa charakterystyka owrzodzeń (niedokrwienne, żylnie, cukrzycowe, nowotworowe). T3 - Ocena rany: kliniczna, radiologiczna, biochemiczna, bakteriologiczna. T4 - Charakterystyka rany oparzeniowej i odmrożeniowej, specyfika leczenia miejscowego. T5 - Metody operacyjnego i nieoperacyjnego leczenia ran przewlekłych/trudnogojących się, w tym hiperbaria tlenowa i terapia VAC. T6 - Proces gojenia się ran przewlekłych/trudnogojących się, czynniki utrudniające i poprawiające ten proces.. T7 - Zakażenia ran przewlekłych/trudnogojących się, profilaktyka. T8 – Przetoki wydalinicze (na przewodzie pokarmowym i moczowym) oraz ich powikłania wczesne i późne.	B.W38-41 B.W42, B.W43
Seminaria	T9 - Znaczenie badań mikrobiologicznych w leczeniu ran. T10 - Współczesne koncepcje miejscowego leczenia ran. T11 - Żywnienie w profilaktyce i leczeniu ran. T12 – Patofizjologia, epidemiologia, przyczyny i czynniki ryzyka rozwoju odleżyn. T13 - Typy, klasyfikacja (stadia) odleżyn i ocena rany odleżynowej. T14 - Leczenie ogólne i miejscowe odleżyn. T15 – Profilaktyka odleżyn, zadania pielęgniarstwa w profilaktyce i leczeniu. T16 - Kompetencje pielęgniarstwa w leczeniu ran. T17 – Rodzaje opatrunków i środków do pielęgnacji ran. T18 - Refundacja materiałów opatrunkowych, sprzętu stomijnego i produktów służących do pielęgnacji stomii. T19 - Samodzielna ordynacja środków spożywczych specjalnego przeznaczenia, w tym wystawianie na nie recept oraz samodzielna ordynacja wyrobów medycznych, w tym wystawianie na nie recept lub zleceń.	B.W38-41 B.W42, B.W43 B.U41, B.U42
Zajęcia praktyczne	T20 – Ocena i klasyfikacja ran przewlekłych; przebieg oraz postępowanie diagnostyczne – terapeutyczne i rehabilitacyjne. T21 – Lavaseptyka, oczyszczanie rany, dezynfekcja. T22 – Dobór opatrunków i środków do pielęgnacji w zależności od rodzaju rany. T23 - Edukacja zdrowotna pacjentów z ranami przewlekłymi, wsparcie chorego oraz jego opiekunów. T24 - Profesjonalna opieka pielęgniarstwa nad chorymi z przetoką jelitową i moczową.	B.U40-44 K1,K2
Symulacja w warunkach pracowni Zakładu, pośrednia wierność	T25 – Edukacja zdrowotna pacjenta z przetoką wydaliniczą, T26 – Umiejętne wykorzystanie nowoczesnych technik i środków do pielęgnacji przetok jelitowych i moczowych.	B.U43 , B.U44 K1, K2

7. LITERATURA

Obowiązkowa	
1.	Szewczyk M.T., Jawień A., Leczenie ran przewlekłych, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2019.
2.	Banasiewicz T., Krokowicz P., Szczepkowski M.: Stomia, prawidłowe postępowanie chirurgiczne i pielęgnacja. Wyd. 2. TerMada, Poznań, 2017.
3.	Czarkowska-Pączek B., Sak-Dankosky N.: Egzamin magisterski z pielęgniarstwa. Repetytorium z zakresu wiedzy. Nowa podstawa programowa, Edra Urban & Partner, Wrocław 2023.
Uzupełniająca	
1.	Banasiewicz T, Bobkiewicz A, Walczak DA, Mańkowski B, Wallnera G. Zakażenie miejsca operowanego, Termedia Wydawnictwa Medyczne, Poznań 2024.
2.	Bazaliński D, Kózka M. Odleżyny w praktyce klinicznej. Zapobieganie i leczenie, PZWL, Warszawa 2021.
3.	Bartoszewicz M. Zasady postępowania miejscowego i ogólnego w ranach/owrzodzeniach przewlekłych objętych procesem infekcji aktualizacja 2024. Evereth Publishing Sp. z o.o., Warszawa 2024.

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
B.W.38-B.W.43	Zaliczenie dotyczące wiedzy - kolokwium Test jednokrotnego wyboru – 30 pytań - na platformie e-learningowej	Kryteria oceny – na zaliczenie, zalicza $\geq 60\%$ poprawnych odpowiedzi
B.U40-44, K1-K2	Zaliczenie dotyczące umiejętności - postawienie diagnozy potrzeb edukacyjnych i opracowanie planu edukacji zdrowotnej i/lub opracowanie procesu pielęgnowania chorego z przetoką jelitową/raną przewlekłą.	Uwzględnienie większości elementów w diagnozie potrzeb, planie edukacji pacjenta lub procesie pielęgnowania – zapropionowanie interwencji umożliwiających rozwiązanie problemu i sformułowanie wniosków do dalszych działań. Symulacja - podejmowanie działań adekwatnych do sytuacji; przewidywanie możliwych skutków podjętych i /lub/ nie podjętych działań, - wykonanie działania w optymalnym czasie. Samooocena postawy studenta, ocena nauczyciela, grupy – opisana w informacjach dodatkowych

9. INFORMACJE DODATKOWE
Strona internetowa Zakładu: https://zpch.wum.edu.pl/

Kryteria oceny/samooceny postawy studenta podczas zajęć praktycznych

LP	KRYTERIUM	LICZBA PUNKTÓW		
		NAUCZYCIEL	STUDENT	GRUPA
1	POSTAWA W STOSUNKU DO SYTUACJI PACJENTA I KOMUNIKACJA	0-5	0-5	0-5
2	POSTAWA WOBEC ZAWODU I NAUKI	0-5	0-5	0-5
3	POSTAWA STUDENTA WOBEC GRUPY STUDENCKIEJ I KOMUNIKACJA	0-5	0-5	0-5
4	POSTAWA WOBEC ZESPOŁU TERAPEUTYCZNEGO KLINIKI I KOMUNIKACJA	0-5	0-5	0-5
5	POSTAWA STUDENTA WOBEC UREGUOWAŃ FORMALNYCH - prawo ogólne, prawo zawodowe, etyka zawodowa,	0-5	0-5	0-5
6	POSTAWA WOBEC NAUCZYCIELA/OSOBY PROWADZĄCEJ ZAJĘCIA I KOMUNIKACJA	0-5	0-5	0-5
RAZEM:		0-30	0-30	0-30

SKALA OCEN WG ZDOBYTEJ PUNKTACJI:

poniżej 16 pkt. –niedostateczny
 16-18 pkt. –dostateczny
 19-21 pkt. –dostateczny plus
 22-24 pkt. - dobry
 25-27 pkt. –dobry plus
 28-30 pkt. - bardzo dobry

Kryteria oceny kolokwium

od 96% do 100% - ocena bardzo dobry.
 od 86% do 95% - ocena ponad dobry.
 od 78% do 85% - ocena dobry.
 od 69% do 77% - ocena prawie dobry.
 od 60% do 68% - ocena dostateczna.
 <60% ocena niedostateczna = brak zaliczenia przedmiotu.

Zaliczenie przedmiotu: **100% obecności na zajęciach seminaryjnych, wykładach i zajęciach praktycznych**, co upoważnia do podejścia do kolokwium na platformie e-learningowej WUM. Student ma dwa podejścia do zaliczenia przedmiotu, trzecie jest zaliczeniem komisyjnym. W przypadku niepowodzenia na teście kolejne podejścia są zaliczeniem ustnym.

Na zajęcia praktyczne obowiązuje zmiana obuwia i fartuch.

Zajęcia praktyczne odbywają się w Klinice Chirurgii Ogólnej i Transplantacyjnej, ul. Nowogrodzka 59. Pierwsze spotkanie w Zakładzie Pielęgniarstwa Chirurgicznego, Transplantacyjnego i Leczenia Pozaustrojowego, ul. Nowogrodzka 59, pawilon 11D1

Formy odrabiania nieobecności z poszczególnych form zajęć:

- Wykłady – tworzenie pytań testowych z zagadnień (co najmniej 3), które były na wykładach, Pytanie do niego 4 odpowiedzi, w tym jedna poprawna, z podaniem piśmiennictwa umieszczonego w sylabusie i strony, na której jest poprawna odpowiedź.
- Seminarium – odpracowanie z inną grupą po uzyskaniu zgody od koordynatora przedmiotu/osoby prowadzącej dane zajęcia.
- Zajęcia praktyczne - brak możliwości odrabiania zajęć praktycznych bez wcześniejszej zgody osoby prowadzącej/koordynatora przedmiotu! Koordynator/osoba prowadząca nie wyraża zgody na odpracowanie zajęć praktycznych przy przekroczeniu max. 10 osób w grupie. Dopuszczalna jest zamiana z osobą z innej grupy, po wcześniejszym poinformowaniu osoby prowadzącej/koordynatora przedmiotu! W obu sytuacjach konieczne jest uzyskanie potwierdzenia możliwości wejścia na zajęcia. Bez takiego potwierdzenia (kiedy wiadomość jest pisana poza godzinami pracy – po południu, w nocy lub rano przed zajęciami), nie ma możliwości uczestniczenia w zajęciach.

Proszę odpowiednio wcześniej (najpóźniej dzień wcześniej w godzinach porannych) informować koordynatora przedmiotu/osobę prowadzącą zajęcia (drogą mailową) o sytuacjach opisanych wcześniej.

W wyjątkowych sytuacjach, jeżeli nie będzie możliwości odpracowania (ostatnie zajęcia z przedmiotu) to nieobecność będzie można zaliczyć na podstawie przygotowania pracy (referat, prezentacja) lub odpowiedź ustna z tematyki zajęć, na których student był nieobecny, zgodnie z efektami uczenia się przypisanymi do formy zajęć.

Studenci posiadający ITS muszą poinformować koordynatora przedmiotu przed rozpoczęciem zajęć z przedmiotu, do której grupy chcą dołączyć na zajęcia!!!!

Kontakt z koordynatorem przedmiotu i osobą prowadzącą konkretne zajęcia wyłącznie drogą służbową – adres poczty mailowej w domenie wum, na stronie Zakładu.

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów
Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich